

Posamezne številke
Navadne Din. — 75,
ob nedeljah Din. 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 27.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SŠS postročkalni računalnik št. 11.731.

Na naročilo brez denarja se ne vzame. — Rokopisni listi ne vračajo.

Poslati plačana v gotovini. Cena današnje številke 75 para

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din. — 75,
ob nedeljah Din. 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 27.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SŠS postročkalni računalnik št. 11.731.

Na naročilo brez denarja se ne vzame. — Rokopisni listi ne vračajo.

Naslov

Maribor, sreda 6. januarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 4.

BORZA

CURIE, (Avala), 5. januarja. (Izv.)
Beograd 9.175, Paris 19.65, London 25.084, Newyork 517.25, Milano 20.56, Praga 15.325, Wien 73, Budapest 0.00725, Berlin 123.10, Bruselj 23.45, Madrid 73, Amsterdam 208.15, Varšava 59.50, Bukarešta 2.375, Sofija 3.70, Atena 6.82.

Nov zakon za pobijanje draginje

Visoke kazni za navijače cen.

BEOGRAD, 5. januarja. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je minister za socialno politiko podal izčrpano poročilo o zakonu za pobijanje draginje. Zakon obsega 46 členov in določa stroge kazni za vse prestopke. Če ne bodo določale politične oblasti. Kazni bodo sledeče: zaporna od 1-6 mesecev, denarna od

3000—50.000 Din. Minister za socialno politiko si pridržuje tudi pravico kontrole nad sodnimi in administrativnimi organi, ki imajo nalogo izvesti zakon, karteliranje trgovcev z živili in potrebnimi v posameznih mestih ali v vsej državi, je prepovedano.

Zopet velika uradniška redukcija

Več sto uradnikov bo odpuščenih.

BEOGRAD, 5. januarja. Ker je vlada čvrsto odločena, da upelje v državnem gospodarstvu kar največje varčevanje, so vsi ministri pozvali podrejene jim načelnike uradov in oblastni, da v naj-

krajšem času sestavijo listo onih uradnikov, ki bi se lahko reducirali. Vlada računa, da bo odpustila več sto uradnikov in s tem prištedila čez 100 milijonov dinarjev.

Romunski parlament odobril abdikacijo

Demonstracije za odstopiškega prestolonaslednika.

BUKAREŠTA, 4. januarja. Obe zbornici sta imeli sejo, na kateri sta razpravljali o abdikaciji prestolonaslednika. Senat kakor tudi zbornica sta sprejela zakon, s katerim se imenuje 4letni princ Mihail prestolonaslednikom. Vodja opozicije ni glasoval za zakon.

Seja je potekla mirno. Za časa seje so bile izdane ne samo za mesta ampak tudi za deželo vojaške varnostne odredbe, ker so se vršile demonstracije za odstopiškega prestolonaslednika. V Sibinju so demonstranti izdali manifest.

Od 200 milijonov za Slovenijo 2 milijona

Redukcija pri gradbeni direkciji v Ljubljani.

BEOGRAD, 5. januarja. Danes dopoldne je imel finančni odbor plenarno sejo. Nadaljevala se je debata o budgetu ministrstva javnih del. Debata je bila mestoma prav živahna. Na popoldanski seji bo najbrže zaključeno.

Od investicijskih kreditov v višini 200 milijonov dinarjev odpadeta na Slovenijo samo — 2 milijona za zgradbo cest. Pri gradbeni direkciji v Ljubljani bo reduciranih 11 višjih uradnikov, med njimi 4 inženjerji.

TRGOVINSKA POGAJANJA S FRANCIJO.

BEOGRAD, 5. januarja. Danes dopoldne so se pričela med jugoslovansko in francosko delegacijo pogajanja glede sklepa defenitivne trgovske pogodbe. Kot zastopnik jugoslovanske delegacije fungira tudi dr. Bogumil V o š n j a k, bivši jugoslovanski poslanik v Pragi. Sestanek obeh delegacij se je vršil v zunanjem ministrstvu. Francijo zastopata francoski poslanik Grenard in ataše Duval. Tudi z Anglijo se prične v kratkem pogajanja za sklepanje podobne pogodbe.

CARINSKA UNIJA MED POLJSKO IN ČEŠKOSLOVAŠKO?

Izjava glasila dr. Beneša.

PRAGA, 5. januarja. Glasilo narodno-socialistične stranke »České slovo« komentira govor poljskega poslanca o ustanovitvi češkoslovansko-poljske carinske unije. List zatrjuje, da ima izvedba predloga poljskega poslanca realno vrednost in da bi uvedba tozadevne akcije utrdila gospodarske odnose med obeh državama. Predvsem bi bila potrebna vpeljava skupne valute za obe državi.

Dnevne vesti

— Čestit Božič želimo svim poštovanim čitateljem pravoslavne veroispovedi.

— V politiki nič novega. Ker so nastopili pravoslavni božični prazniki, ki značijo v Beogradu popolno politično premirje, ni pričakovati v prihodnjih dneh nobene važnejše politične spremembe. Ministrski predsednik Pašić je odstopoval v Cavtat, da preživi ob morju svoj Božič. Poznavalec političnih razmer na sodijo, da se bo po pravoslavni praznikih začela nova, zelo odločna politična bitka, v kateri bo šlo sedanji vladni koaliciji za bita ali ne bita...

— Stjepan Radić zbolel. Kakor poročajo iz Zagreba, se je prosvetni minister Stjepan Radić tako prehladil, da je moral v posteljo.

— Bivši romunski princ Karel, ki je vzbudil s svojo abdikacijo toliko pozornosti, je prekinil stike s stariši in romunskim dvorom, svoji soprogi princesi Heleni pa je sporočil, da prenehajo njegove zakonske vezi in ji daje popolno pravico do zakonske ločitve. Bivši princ se bo poročil z lepoticco Magdo Lupesco ter živel z njo kot zasebnik. V Romuniji so bili sprejeti novi dinastični zakoni. Princova soproga Helena ostane še nadalje član kraljeve hiše.

njen štiriletni sin Mihail pa bo vzgojen kot prestolonaslednik. Če bi kralj umrl in prestolonaslednik še ne bi bil polnoleten, bi izvrševalo kraljeve dolžnosti regentstvo, ki so zanj določili patrijarh, princ Nikolaj in predsednik kasovskega sodišča. Bivši princ Karel je dobil ime Monastireanu in se ne bo smel pred potekom 10 let vrniti v Romunijo, po desetih letih pa le z dovoljenjem kralja in parlamenta.

— Tudi pri nas Daytonka afera? Kakor se čitatelji že spominjajo, je bil v Daytonu v Ameriki obtožen prof. Scopes, ki je razlagal v šoli teorijo učenjaka Darvina, da človek ni bil posebej ustvarjen, ampak se je razvil kakor vse druge živali. Sedaj so pričeli Beograjski duhovniki zanimivo akcijo proti predavanjem vseučilišnega profesorja in znanega srbskega filozofa dr. Branislava Petronijevića o Darvinovi teoriji. Duhovniki bodo poklicali v Beograd profesorja teologije iz Sremskih Karlovcev g. Miloša Parenta, ki bo pobijal Petronijevićeva izvajanja v Beograjskih cerkvah in razlagal ljudem, kako čudno in osterbo je trditi, da bi se ljudje, posebej pa še Beograjska črnašija, razvili iz opic.

— Rekonstrukcija avstrijske vlade je pričakovati za prihodnje dni. Ni se od-

ločeno, v kakši obliki se bo izvršila: ali s formalno ostavko celokupne vlade, ali z odstopom onih ministrov, ki jih bodo nadomestili novi mošje. Kakih važnejših političnih sprememb ne bo.

— K senzacionalni aretaciji prince Ludvika Windischgrätza, o kateri poročamo na drugem mestu, še posnamemo iz najnovejših vesti, da je princeva krivda skoraj že dokazana. Značilno je, da princ ni ponarejal bankovcev iz »patriotizma« kakor pravijo nekateri iredentisti, ampak iz preprostega vzroka, da ni imel denarja. Lepo odhajajo v zgodovino mogočne aristokratske rodbine: njih potomci v dobi demokracije ponarejajo bankovce...

— Kaj sodi madžarski list o budimpeštanskem škandalu. »Pesti Naplo« piše v številki z dne 3. januarja, da je falzifikatorski škandal za Madžarsko večja katastrofa nego je bila nedavna povodenj, ki je poplavlila velik del bogatih sedmograških pokrajin. Da, Madžarom je začela lezti voda v grlo.

— Mati italijanskega kralja umrla. Včeraj ob 11. uri je izdihnila italijanska kraljica-mati, Margeritha, žena pokojnega kralja Umberta, ki je bil dne 29. julija 1900 v Monzi umorjen. Rajnka kraljica je bila rojena l. 1851. v Turinu.

— Tutankamnova krsta v muzeju. — Kakor poročajo iz Kaira, je bil ta dni oddan v tamošnji muzej sarkofag davnega egiptovskega kralja Tutankhamena, ki so jo izkopali v »dolini kraljev« v Luxorju.

— 250.000 oseb radi povodnji brez dela. Kakor poročajo iz Belgije, je povodenj tako poškodovala nekatere belgijske pokrajine, da je moralo več velikih industrijskih podjetij opustiti delavstvo in ustaviti obrat. Četrt milijona ljudi je radi tega prišlo ob kruh.

Mariborske vesti

Maribor, 5. januarja 1926

m Radi praznika Treh kraljev naš list jutri ne izide.

m Dr. Pivko v Pragi. »Lidove Noviny« poročajo: V Prago je prispel jugoslovanski poslanec dr. L. Pivko, predsednik Jugoslov.-češkoslov. Lige v Mariboru, glavna osebnost znanih dogodkov na italijanski fronti in avtor vojnih spominov, ki jih objavlja »Pamätnik Odboje«.

m Simfonični koncert. V četrtek dne 14. t. m. priredi orkester Glasbene Matice simfonični koncert, ki obeta biti senzacija v umetniškem oziru. Nestrojno pričakovani novi dirigent g. Josip Hladek Bohinjski bo prvič stopil pred naše občinstvo. Poleg Schubertove uverture Cdur, ki se pri nas še ni igrala, si je izbral Beethovenovo tretjo simfonijo — Eroico, da pokaže svoje zmoglosti, ker je ta kompozicija ljubljenska največjih dirigetov in velja kot preskušnja za kvaliteto dirigenta. Za slovenski Maribor pomenja ta simfonijska novost. Kot posebno nam bo nudila Gl. Matica še nastop g. Julija Betelta iz Ljubljane, nedvomno najboljšega pevca v naši državi. Pel bo Mozartovo koncertno arijo »Za to lepo roko« ter Vilharjevega »Mornarja«.

m Opozorjamo na komorni koncert kvarteta Michl v »Ljudski univerzi« v četrtek dne 7. januarja. Na spremljevalne kompozicije ruskih mojstrov. — Posetite v obilnem številu to odlično kulturno prireditev.

m Januarski hrošči. Našem listu je prišel neki prijatelj dobro razvitega hrošča, ki ga je našel na tleh. Hrošč je v januarju pač izredna posebnost. Nemara je znanilec »hroščeve letine«, ki se je naši kmetje nič preveč ne veselje. Pa bo menda še dolgo toplo, kajti hrošč je bil tako korajžen, da je zletel na prsto.

m Linbezenska pustolovščina ali trgovina z dekleti? Kakor izvemo iz uradnih virov, je mariborska policija zasledila v nekem tukajšnjem hotelu Dunajčana Hansa Lukana, sina uglednega tamnjega advokata. Legitimiral se je z avstrijskim potnim listom, ki mu ga je izstavil avstrijski konzulat v Lizaboni. Iz beležke je razvidno, da je Lukan prepotoval vso Evropo. Ko je bil aretiran, se je izdal za filatelista in trgovca z

znamkami. Njegova spremljevalka je 15letna Marija Komser, hči dunajskega hišnega posestnika. Njeni stariši so bili baje proti njeni ženitvi z Lukanom, radi česar sta oba pobegnila v Maribor, od koder sta brzojavila starišem, da bo sta izvršila samomor če ne privolijo v poroko. Dunajska policija je doznala, da je bilo dekle odpeljano po mekem trgovcu z dekleti, radi česar so osumili Lukana, da se peča s prepovedanimi trgovskimi posli. Več jasnosti bo podala nadaljna preiskava.

m Zdravniško društvo v Mariboru ima redno sejo v petek dne 8. t. m. ob 6. uri zvečer v kolodvorski restavraciji. m Orkester Glasbene Matice ima tekoči teden se v četrtek in v petek glavne vaje s polnim orkestrom vedno ob 20. uri v društvenih prostorih. Pozivajo se vsi člani, da se točno udeležijo.

— Gibanje nalezljivih bolezni v Mariboru. Iz tedenskega izkaza mestnega fizikata posnamemo, da je bilo v času od 22. do 31. decembra 1925 stanje nalezljivih bolezni v Mariboru sledeče: Š k r l a t i n k a; ostalo 11, novih 1, ozdravljenih 1, ostane 11 slučajev; d a v i c a; 1 nov, 1 ostal od prejšnjega tedna, ostaneta tedaj 2 slučajev; o š p i c e; ostalo 24, novih 12, ozdravljenih 15, ostaneta 21 slučajev; š c n; 1 nov slučaj. — Dominirajo tedaj ošpice, znana otroška bolezen. Matere, varujte otroke pred okuženjem! Vsako obolenje je treba takoj naznaniti in bolnika izolirati od zdravih otrok!

m Novi tečaji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo ter knjigovodstvo se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 3. februarja t. l. Pojasnila in prospekti v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat & Co. Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

m Razmnoževanje cenikov, okrožnic, not. risb i. t. d. se izvrši najbolje z razmnoževalnim aparatom »Opalographie« s stekleno ploščo. Samoprodaja originalnih razmnoževalnih aparatov »Opalographie« in originalnih potrebnin Ant. Rud. Legat & Co. Maribor samo Slovenska ulica 7, telefon 100. Razpošiljanje poštne prosto.

m Pozor! Jutri 6. jan. ob 5. uri zjutraj vsi na sveži gulaš ter priznajo dobro vina in sveže pivo v restavraciji Vetrinjski dvor (Orovics).

m Kavarna Evropa. Se danes torek in jutri svira g. Herer na glasovinu od 22½ ure (po kinu). Potem pridejo Rusi. m Klub-har dneвно prvovrstna variete-predstava. V nedeljo in o praznikih popoldne čajanka. Po plesih sestane odlične družbe. Mrzla in topla jedila. Vso noč odprto.

m V torek pred Sv. Tremi kralji v Narodnem domu in Stajarski kleti godba in ples. Policijska ura ob 4 zjutraj. Krapi. Turška kavarna, kegljišče. Vino liter od 7 Din naprej.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 5. jan. ob 20. »Igra apostolov« ab. C (kuponi). Sreda, 6. jan. ob 15. uri »Trnjalčica« (Kn-podi). Znižane cene. Zadnjič v sezoni. Ob 20. uri »Vesela vdova« (kuponi). Četrtek, 7. jan. ob 20. uri »Igra apostolov« ab. B (kuponi). Zadnjič v sezoni. Petek, 8. jan. Zaprto.

Sprememba repertoarja. Radi nenadne obolenosti g. Bukšekove, ki ima v »Zakletem gradu« večjo vlogo, moramo repertoar v toliko spremeniti, da se vrši danes v torek, 5. t. m. mesto »Zakletega gradu« Mellova legendarna »Igra apostolov«. Abonma pa ostane nespremenjen t. j. ab. C.

»Trnjalčica« zadnjičkrat v sezoni in pri znižanih cenah. Jutri na praznik Sv. Treh kraljev popoldne ob 15. uri se vprizori zadnjič v tej sezoni zabavna in priljubljena otroška igra z godbo, petjem in plesom »Trnjalčica«. Opozorjamo cenj. občinstvo, da veljajo za te predstave znižane cene.

Orig. „Opalograph“ aparati in orig. potrebščine, Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, tel. 100.

Premiera Molierove komedije „Zlahtni mešanec“ na mariborskem odru. Kot prihodnja premijera v drami se pripravljajo ena najbolj reprezentativnih Molierovih komedij „Zlahtni mešanec“ v režiji ravnatelja g. Bratine. Omenjena komedija zahteva izmed mnogoštevilnih Molierovih oderskih del največ zunanega aparata; nastopil bo skoro ves ensemble mariborskega gledališča tako dramski kakor operni (solisti in zbor). Pri predstavi bo sodeloval tudi orkester. Skupno bo nastopilo okoli 50 oseb. „Zlahtni mešanec“ so vprizorila in ga vprizarjajo še vedno vsa večja odra z največjim uspehom.

Kino

„Huzarska ljubezna.“

„Apolo kino“ predvaja do 7. tega meseca slager iz prešlih dni, ki je izredno zabaven in vesel.

Džungla jih je zvalila...

Kdo se ni čital nič o džunglah? Če ne Kyplingovo „Džunglo“ pa vsaj pri nas toli popularnega Tarzana! Džungle, nepregledni pragozdi, kamor se ni prodrl bel človek, neprestano vabijo hrabre posameznike, da odkrijejo skrivnosti njihove faune in flore.

Tako so trije angleški raziskovalci že pred letom odšli v notranjost Brazilije in se še vedno niso vrnili. Njih usoda je vzbudila v Londonu veliko zanimanje in skrb. Aprila meseca preteklega leta je odšel major Fawcett s sinom Jakobom in prijateljem Rimellom v neznan pokrajino južnoameriške džungle z namenom, da izvrši važna zemljepisna opazovanja, da proučuje običaje indijanskih plemen in da ugotovi ostanke neke bele civilizacije, ki se je baje pred stoletji naselila v onih krajih. V omenjenih krajih se je, kakor se splošno domneva, pričela ameriška civilizacija.

Nevarnost tako drznega podjetja so ogromne. Raziskovalci so sicer že pred odhodom izjavili, da bodo skušali ostati v džungli kolikor mogoče delj časa. Toda od njih ni poročila že od maja sem. Vest, ki so prišli do maja, sta oddala dva indijska vojnika, ki nista hotela najdeljevati poti. Zgodnja etapa njihove poti (ki se je še lahko ugotovilo) je rt Bakani, naseljena dvajsetih hiš, kjer so raziskovalci skušali izposlovati prijateljstvo z nerazpoloženimi in nenaklonjenimi plemeni. Morali so uporabiti vse mogoče diplomatske zvijače in obdarovati glavarje z mnogimi darovi. Posledne uspehe so dosegli z grobo. Ko so ukrotili eno plemo, jim je grozilo drugo. Posebno nevarno je bilo plemo Mimaco in Ljudožski plemeni Makir-

Politične posledice falzifikatorske afere na Madžarskem

Madžarska družabna in politična elita žigosana s pečatom zločinstva.

Inozemski tisk posveča falzifikatorski aferi v Budimpešti veliko pozornost, zlasti glede na njeno politično ozadje. Francosko poslanstvo v Budimpešti je podvzelo pri budimpeštanski vladi energične mere, ki so imele uspeh. Policija je bila udarjena v živo. Šef budimpeštanske policije Imbre Nadassi je moral zapustiti svoje mesto. Neki list sodi: „Njegov padeč je eden izmed največjih političnih dogodkov v času Hortyjevega režima.“

osebno zapleten v ponarejanje bankovcev.

Nadassi je bil Hortyjeve najintimnejši prijatelj in najzvestejša oprda, mož, ki je štiri leta vodil ves policijski aparat na Madžarskem in je inspirator največjih nasilstev madžarske policije. Njegov službeni položaj je bil enak ministrskemu. Nadassi je moral iti, ker se mu je dokazalo, da je

osebno zapleten v ponarejanje bankovcev.

Izdal ga je polkovnik Jankovics, ki je izjavil v Haagu, da je dobil naročilo za razpečavo bankovcev naravnost od šefa celokupne madžarske policije!

Nadaljna preiskava je prinesla senzacionalen preobrat. Doslej se je mislilo, da so bili ponarejeni bankovci izvršeni v kakšni nemški tiskarni. Čez noč pa se je razkrilo, da so se bankovci tiskali v tiskarni Madžarskega zemljepisnega zavoda, ki tiska generalnoštabne karte in v čigar prostore je dovoljen vstop zgolj nekaterim ljudem: članom zavoda in visokim oficirjem. Policija je že zaprla strojnika te tiskarne, ker pa je

jev in Toyev, ki žive v zemeljskih jamah. Niti ta nevarnost ni prestrašila majorja Fawcetta. Odpotoval je brez spremstva, uverjen da bo izpodbil sovražstvo divjih plemen s prijaznostjo. Iz zadnjih pisem, ki so datirana 30. maja s 13.45° geografske širine, a 54.37° dolžine, je razvidna vsa nevarnost, ki so se ji raziskovalci izpostavili. Major poroča še, da so zašli v divjo džunglo, da je pot zbog neprodorne vegetacije onemogočena, da razne vode in potoki zabranjujejo napredovanje ekspedicije. Največja nadloga pa so komarji, proti katerim ne pomagajo niti mreže. Od komarijev pikov zaboli glava in človek občuti utrujenost po vsem telesu. V džungli je tudi mnogo strupenih kač, ki so jako nadležne.

O smelih raziskovalcih pričakuje angleška javnost z velikim zanimanjem novih vesti. Prevladuje npanje, da ekspedicija še živi in da se ji bo posrečilo premagati vse ovire in nevarnosti divje tropske džungle.

jasno, da le-ta ni mogel tiskati bankovcev na svojo roko, je njegova aretacija začetek senzacionalnih aretacij.

Predsednik zemljepisnega zavoda je grof Pavel Teleki, vseučilišni profesor in bivši ministrski predsednik. Moč velja kot svetovalec madžarskih irredentistov in v zadnjem času tudi kot duševna avtoriteta tzv. madžarskega fašizma. Očividno je tudi ta mož zapleten v umazano afero.

Našli so (namreč francoski policaji) sled, da je bil papir za ponarejene frankce dobavljen iz Nemčije. Preiskava se je v tej smeri šele začela in je pričakovati še senzacionalnih vesti.

Nadaljna oseba, ki je zapletena v afero, je

prin Windischgrätz,

o čigar krivdi sicer še ni točnih podatkov, ki pa je bil medtem že aretiran in ga po najnovejši vesti smatrajo za šefa falzifikatorjev!

Vlada

je skušala zadevo zakriti, ker pa je preveč zasmrdela in je vzbudila zlasti v inozemstvu burne odmeve, se zdaj zadovoljuje z vlogo človeka, ki vidi, da mu gori hiša, ki pa se zavede, da nima več kaj reševati. Nekateri politiki zahtevajo, da naj se proti krivcem nastopi z vso brezobzirnostjo. Pričakovati je, da bo na 19. tm. določena seja madžarskega parlamenta zelo harna, ker ho opozicija zahtevala, da ji vlada natoči čistega vina v tej umazani „rodoljubni aferi“.

Liudska univerza

Pričetek predavanj 7% zvečer. Lokal: Kazinska dvorana (študijska knjižnica).

Cetrtek, 7. januarja. Ruski komorni večer. Izvaja umetniški kvartet Michl.

Ponedeljek, 11. januarja. Tolstoj, II. del. Predava g. inž. Janko Kukovec.

Sport

ISSK Maribor rez. : SD Rapid rez. Jutri, dne 6. t. m. ob 1/3. uri se vrši tekma med rezervama imenovanih klubov. Maribor nastopi v sledeči postavi: Jug. Tomaž, Burjan, Pišer, Korosec, Marinič, Simončič, Brumen, Kirbiš, Jovanovič in Macun. Navedeni igralci morajo biti ob 14. uri na igrišču.

Dopoldan ob 10. uri se vrši tekma I. naraščaja ISSK Maribor : I. naraščaja TSK Merkur.

Politične kazni v Rusiji

Inkvizitorske metode boljševikov v Solovjevekem samostanu.

Riški list „Segodnja“ prinaša feljton izpod peresa S. Malsagova, ki je več let živel v Solov. Znamenitem ruskem samostanu ob čistem morju, ki ga danes imenujejo „mrtvi dom“, ker je bil preurejen v kongenitacijski tabor za protirevolucionarce. S. Malsagov popisuje v svojih podlistkih sistem vseh mogočih kazni, ki so upeljane v svrhu zatiranja nasprotnikov boljševizma.

Iz celotnega kazenskega sistema navaja najglavnejše: 1. sjekera, 2. komar, 3. podaljšanje kazni, 4. kamenita vrča in 5. streljanje.

„Sjekera“ je kaznilnica na Sjekerovi gori, ki se nahaja na Solovjetskem otoku. Krivca pošljejo najprej v „Sjekero“, kjer ostane 2-6 mesecev. Dnevno dobiva 1/2 funta (200 g) kruha in večjo posodo hladne vode ter je od sveta popolnoma odrezan. Celice niso kurjene in po prestani kazni izvlačejo iz celice le še polžve okostnjake.

Druga kazen t. zv. „Komar“, črkistom jako ugaja. Obsojenec se sleče do nagega in se ga postavi nasproti komandature na kamen, s katerega se ne sme niti ganiti. Na njegovo telo so v kratkem času vsede tisoče komarjev, ki ga popolnoma pokrijejo. Mučenje traja nekaj ur. Silkejši podležejo a močnejši ne morejo cele tedne niti sedeti niti ležati. Da ostanejo obsojenci mirni, jim prete s streljanjem ali s „Kamenito vrčo“.

Podaljšanje kazni deloma opuščajo, ker je vsled zadnjega odloka državne politične uprave vsak krivec obsojen na dosmrtno prisilno delo. Dotičnik, ki je v Solovkah odsedel svojo 2-10. kaznen, se odošlje v kak drug kraj doim se večje zločince pošlje v svrhe.

V prajslih časih so imeli menihi v zidu poleg celice majhno shrambo za jedila. Te shrambe so brez vrat in imajo le majhno odprtino. Te shrambe imenujejo dane. Kamenite vrče Obsojenca pripeljejo k vrči in ga vprašajo, ali hoče v vrčo z glavo, ali z nogami. Če vtakne najprej glavo v vrčo ga tepajo s palicami po telesu, a če vtakne najprej nogo ga tepajo po glavi in obrazu. Pretepanje traja toliko časa, dokler ni celo telo kaznjence v vrči. Redko kateri zdrži te strašne muke.

Streljanje večjih skupin obsojencev je popolnoma opuščeno. To se zgodi le v slučaju, kadar sovjetska vlada odgovarja na represalije proti komunistom v inozemstvu. Dne 1. decembra 1924 so v odgovor na estonske represalije proti tankajšnjim komunistom postrelili nad 100 Rusov in tuincev. Ko so Bolšarji uničili in zadušili komunistični upor, so v Solovkah postrelili približno enake številu obsojencev.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani oddaja dela iz umetnega kamna (stopnice in drugo) pri gradbi stanovanjskih hiš v Mariboru ob Kralja Petra trgu.

Ta dela se oddajo za štiri hiše skupno ali za vsako hišo posebej. — Interesentom (našim državljanom so na razpolago pogoji, načrti in proračuni od 4. januarja 1926 naprej v uradnih urah v pisarni zavoda proti plačilu nabavnih stroškov. — Oferte z 5% jamščino je treba vložiti do 12. januarja 1926.

Malo posestvo

pod 10 orali, s hlevom in stanov. hišo se išče za nakup.

Direktna ponudba s popisom in navedbo cene pod „Malo posestvo M. Z.“ na upravo.

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanjam, da sem svojo obrt preselil iz Mlinske ulice šte. 4 na Pobrežje, Zrkovska cesta šte. 3

(poleg gostilne Balon). — Zahvaljujem se za dosedaj mi izkazano zupanje in prosim, da me dosednji cenj. odjemalci in naročniki počaste z obilnimi naročili tudi na novem mestu. — Potrudil se bom, da zadovoljim svoje cenj. naročnike le s solidnim delom in zmernimi cenami. Z odličnim spoštovanjem

Ivan Potočnik, čevljar, Pobrežje, Zrkovska cesta 3

Prodajano prežano seno po 30 para za kg. Tičar, Jezdarska ul. 19. 28-3

Učenke za krojaško obrt se sprejme. A. Vadnu, Wildenrajnerjeva ul. 6 22

Ugodno zamene stanovanj v veliki kuhinji ali pospešite sami z vpisom pri stanovanjski borzi „Marstan“ 29

Mala hiša, 2 sobi, kuhinja, vrh. 37.000 Din. Kmetško posestvo, 4/1, oralev, 16.000 D. Realiteta pisarna „Rapid“, Maribor, Gosposka ul. 28 33

Posestvo, 7 oralev v bližini mesta z vinogradom se prodaja radi preselitve poceni 55.000 D. Naslov pod „Po ceni“ na upravo lista. 34

Učenke za perilo se sprejme. Atelje za perilo Glavni trg. Velika kavarna 27

Dobro ohranjen dolgi klavir prodamo zelo poceni, ev. tudi na obroke. Vprašati dnevno od 12.-14. oz. po 19. uri. Meljska cesta 40. 35-3

Kylthäuser — Technikum Frankenhäuser Ing. Šola za arh. in strojezgradbo, elektrotehniko. Posebni oddelki za poljedel. stroje in zrakoplovno teh.

TRBOVELJSKI PREMOG Mejovšek, Tattenbachova 13 20

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Ne sadja brez gnoj!

Ne zrna brez superfosfata!

POLJEDELJCI zahtevajte jamstvo za 16% v vodi raztopljive fosforne kisline!

Superfosfat (v vodi raztopljivo fosforno kislino) prvovrstna kakovost iz naših prvih domačih tovarn, kakor tudi vsa druga umetna gnojila, kakor: Chilesalpeter (Cilski soliter), vapneni dušik, Ammonsulphat, kalijeva sol in mešan Kas itd. nudi po najugodnejših cenah

„FOSFAT“

delniška družba za prodajo raznih umetnih gnojil.

Zagreb, Mazuraničev trg 4.

Telefon 18439

Brzjavni naslov: Fosfat Zagreb.

Zastopstvo:

„DANICA“

dr. z o. z. razp. mineralnoljnih in kem. izdelkov

MARIBOR, Slovenska ulica 8.

13